

Hoofdstuk 4 ~ Acht starende ogen

‘Iedereen die in Anwyn sterft, zal ook in Dis sterven.’ Raadslid McQuade prikt een glimvis aan zijn vork en slurpt het dier naar binnen. Hij leunt voorover en priemt de vork in Caitlyns richting. ‘Je kent Artikel 1. Er zijn geen uitzonderingen.’

‘Sean was krankzinnig. Was dat niet genoeg straf?’ vraagt Caitlyn. Ze heeft moeite om rustig te blijven zitten. Het liefst zou ze de vork grijpen en die in een oog van de man tegenover haar steken. Maar haar polsen zijn vastgesnoerd aan haar stoel.

‘Nee. Verzachtende omstandigheden bestaan niet. We houden ons aan de letter van de Wet.’ De oudere man staat op. Het licht in het kantoor beschijnt zijn bleekheid, zijn gebogen figuur en zijn zwarte overall, een teken van hoge status. ‘Het levensgevaar dat in Anwyn loert, zorgt ervoor dat de mensen hun evenbeeld serieus nemen. Trouwens, wat moeten we met krankzinnigen? We hebben een voedseltekort. Moeten gezonde burgers honger lijden om krankzinnigen in leven te houden?’

‘De doodstraf is onrechtvaardig en wreed,’ mompelt Caitlyn. McQuade staart haar fronsend aan. Ze kent die blik maar al te goed.

‘Ik dacht dat je die naïviteit nu wel ontstegen zou zijn.’ Een blos heeft zich op zijn bleke wangen afgetekend. Hij begint te ijsberen. ‘Je vriend werkte als stenensjouwer. Hij was verslaafd aan psilo. Hij was een escapist met zelfmoordneigingen. Zelfmoord is een laffe uitweg. Hoe kan je gevallen zijn voor iemand die zo duidelijk levensmoe was?’

‘Heeft u wel eens om u heen gekeken?’ vraagt Caitlyn met verstikte stem. ‘U zit hier in uw luxe kantoor, met meer dan genoeg voedselbonnen en een hoge status in Anwyn. Sean had *niets*. Net als bijna alle burgers van Dis. Geef mij één reden waarom de mensen *geen* zelfmoord zouden plegen.’

‘Je kent die reden.’ Caitlyn ziet een spier vertrekken onder de barcode op zijn wang. Het is een teken dat hij kwaad is, maar zich nog *nét* weet te beheersen. ‘Alleen het leven in Anwyn biedt de mensen hoop. Denk je nou echt dat ik mijn ogen in mijn zak heb zitten?’ Hij verheft zijn stem. ‘We zijn aan het verhongeren, Caitlyn. Onze teelkamers en kweekvijvers kunnen de bevolkingsdruk niet meer aan. Onze grondstoffen raken uitgeput. Alleen de hoop op een beter leven in Anwyn weerhoudt de mensen van zelfmoord, plundering en anarchie.’

‘Geef de mensen dan een beter leven in Anwyn!’ schreeuwt Caitlyn.

‘Dat hebben we al geprobeerd,’ sneert McQuade, die inmiddels een rood gezicht heeft gekregen. ‘De eerste versie van Anwyn was een paradijs. Het werkte niet. Het zelfmoordpercentage steeg naar recordhoogte. Mensen hebben een uitdaging nodig, ook virtueel.’

Caitlyn haat de man die belerend zijn vinger naar haar opheft. En tegelijk vecht ze tegen de logica van zijn woorden. Ze heeft hem nooit kunnen overtuigen. Nu wil ze hem alleen nog maar kwetsen.

‘Dat kwam de Raad vast goed uit, zoveel minder monden te voeden,’ zegt ze. Het werkt. Hij krimpt ineen alsof hij een klap in zijn gezicht heeft gekregen. Na een paar seconden heeft hij zich hersteld.

‘In tegenstelling tot wat jij denkt, is de Raad ten zeerste begaan met de inwoners van Dis. Diezelfde gedegeneerde wezens die zich onbeperkt blijven voortplanten en klagen dat ze zo weinig te vreten hebben.’ Zijn stem is nu zo hard als een diamant uit de diepste mijnen.

‘Jaja. Jullie zijn zo begaan dat jullie krankzinnigen standrechtelijk executeren.’ Caitlyn kan het niet helpen: de herinnering aan Sean snoert haar keel dicht. Ze wil zich groot houden, maar de tranen stromen over haar wangen. Zijn blik verzacht iets.

‘Het spijt me voor je, maar ik verwachtte dat je meer onderscheidingsvermogen zou tonen. Sean was een slechte keuze voor iemand van jouw afkomst.’

‘Mijn *afkomst*? Bedoelt u soms het genetische materiaal van mijn moeder? Hetzelfde genetische materiaal dat haar de vergeetput in dreef?’ Caitlyn haat zichzelf nu ook, maar ze gebruikt ieder wapen in haar arsenaal tegen de man in het zwart. Hij wankelt achteruit, alsof ze een pistool op hem richt. Zijn gezicht verstrakt tot een ongevoelig masker. Langzaam laat hij zich in zijn stoel zakken.

‘Dit onderhoud is voorbij.’ Zijn stem is toonloos. Hij tekent een document en drukt op een knop op zijn bureau. Onmiddellijk zwaait de deur open. Stalen handen ontgespen de riemen en sleuren Caitlyn overeind. ‘Conform Artikel 534 verleen ik Caitlyn McQuade gratie voor haar overtreding. Laat haar los in de tunnels.’

‘Uw wens is ons bevel, excellentie.’ De stem zou het zelfde geklonken hebben na een bevel om Caitlyn ter plekke te wurgen. Ze kan haar ogen niet van de man in het zwart af houden.

‘U laat me gaan?’ vraagt ze ongelovig.

‘Je blijft mijn dochter, Caitlyn. Wat voor misstappen je ook begaat. Maar denk niet dat je zonder consequenties de Wet kunt blijven overtreden.’ Hij wijst naar de deur en de cyborg sleept Caitlyn weg.

Caitlyn wurmt zich door de menigte in de tunnels rondom het Ministerie. De ochtendploeg is net begonnen. Mannen en vrouwen stoten tegen haar aan, duwen haar opzij of schelden haar uit omdat ze in de weg staat. De geur van ongewassen lichamen vermengt zich met de braadlucht van verschillende kraampjes tot een weeë stank. Het geschreeuw van de kooplieden achter hun kramen vermengt zich met het gebrom van een georeactor tot een brij van geluid, die tegen de granieten muren van Niveau 1 weergalmt. Ze drukt zich tegen de muur als een patrouille cyborgs voorbij marcheert. Het metaal op hun lichamen weerkaatst dof het licht. Wat maakt ze zo afschrikwekkend? Ze staart naar de gestalten die boven de mensen

uittorenen en iedereen opzij duwen die niet snel genoeg opzij gaat. Is het hun ziellose doelgerichtheid? Hun wreedheid? Ze weet het niet. Ook in de blikken van de mensen van Dis vindt ze geen antwoord. Iedereen wendt zich af, alsof de cyborgs niet bestaan. Alsof ze gewone politieagenten zijn. Alsof ze er zijn om de mensen te beschermen tegen criminelen en de Wet te handhaven.

Maar dat zijn natuurlijk allemaal leugens.

En de mensen weten het. Ze ziet de angst in hun ogen. Schaamte. En wanhoop.

Caitlyn knippert tegen het stof dat omhoog wervelt. Iedere keer als ze haar ogen sluit ziet ze geen duisternis, maar het doodse gezicht van de cyborg die Sean doodschiet. Ze strompelt door de tunnels rond het Ministerie en vlucht een trap af, naar beneden.

Dieper en dieper daalt Caitlyn af in Dis, op de vlucht voor haar herinnering aan Sean, op de vlucht voor haar verdriet. Haar voeten voeren haar naar beneden. Misschien wil ze zoveel mogelijk afstand tussen haarzelf en het Ministerie. Misschien wil ze zo min mogelijk mensen om haar heen. Ze weet het niet. De stank van cordiet lijkt maar niet uit haar neus weg te gaan.

Bij een trap naar Niveau 12 verlaat ze de Geprivilegieerde Niveaus. Een peloton cyborgs scant de barcode van iedereen die omhoog wil. Slechts enkelen worden toegelaten. Wie protesteert wordt van de trap af geduwd. Ze passeert een lange rij mensen die haar vuil aankijken.

In een zaal waar verschillende tunnels samenkomen leunt ze tegen een muur en laat zich zakken. Een pisgeur walmt omhoog. Ze zit tussen de vuiligheid. Het kan haar niet meer schelen. Niets kan haar meer schelen. Leven, dood, het is allemaal zo zinloos. Haar tranen rollen langs haar wangen.

Na een uur drogen haar tranen op. Verdriet is net zo zinloos als al het andere. Overleven, daar gaat het om. Lusteloos kijkt ze om zich heen. Zelfs hier, op Niveau 14, moeten de mensen zich langs elkaar wringen. Kinderen bedelen om credits en voedselbonnen. Bij de ingang van een gokhal rollen twee mannen vechtend over de vloer. Niemand blijft staan om de afloop af te wachten. Een jonge vrouw met een openhangende overall duwt zichzelf tegen passerende mannen en fluistert in hun oor. Caitlyn ziet de diepe lijnen in haar gezicht, haar geforceerde glimlach en de wanhoop in haar blik. Het poeder op haar wangen kan niet verhullen dat ze een pokdalige huid

heeft. Een meisje van een jaar of vier houdt zich aan de vrouw vast, een duim onwrikbaar in haar mond. Een patrouille van twee cyborgs komt voorbij. Een oudere heer met een bruine overall benadert hen. Hij wijst naar de vrouw met het kind. De cyborgs overhandigen hem iets. Ze lopen naar de vrouw, die haar overall snel heeft dichtgeknoopt. Ondanks haar gillende protesten grijpen ze haar beet en sleuren haar mee. Het kind loopt huilend achter haar moeder aan. Cyborgs, moeder en dochter worden opgeslokt door de duisternis van een tunnel.

Misschien duurt het niet lang meer totdat we vervallen tot anarchie, peinst Caitlyn. Mensen kunnen veel hebben, maar ze hebben een breekpunt. Dat breekpunt is bijna bereikt. De staalkoppen kunnen nooit iedereen arresteren.

Haar blik valt op graffiti op de zijmuur van een verlaten kiosk. Het is een gestileerde afbeelding van een opkomende zon, het symbool van de Dageraad. Ze ziet het huilende gezicht van Sean voor zich, voelt een schrijnend verdriet en daarna een fel opfakkellende woede. Caitlyn legt de bange stem in haar binnenste het zwijgen op. Ze neemt een besluit dat ze veel te lang heeft uitgesteld.

En ze weet wie ze moet opzoeken.

Jack ‘Pokerface’ Dawson leunt in het lifthuis van een verlaten mijnschacht op Niveau 37 tegen een muur en kijkt Caitlyn lang aan. De rechterhelft van zijn gezicht is verlamd, maar wat hij aan de rechterkant van zijn gezicht aan expressie mist, overcompenseert hij met de linkerkant. Zodat de linkerhelft van zijn gezicht nu een uitdrukking draagt van melodramatisch wantrouwen. In de halve duisternis van dit lifthuis ziet hij er griezelig uit. Er glinstert metaal in zijn gordel. Dat zou van alles kunnen zijn. Een mes, bijvoorbeeld. Niemand zou Caitlyn hier horen gillen. Ze bevindt zich op het onderste Niveau van Dis, waar alleen het allergrootste tuig zich waagt.

‘Je hebt me goed verstaan, Jack,’ zegt Caitlyn. ‘Jij hebt contacten. Breng me in contact met de Dageraad.’ Ze staart hem verwachtingsvol aan. Jack ziet er weliswaar eng uit, maar Sean kon altijd op de pof zijn psilo bij hem krijgen. Het was niet moeilijk om hem te vinden. Dit lifthuis is zijn vaste verkoopplek.

‘Misschien ken ik wel wat mensen.’ De dealer haalt zijn schouders op. ‘Maar wat kan je me bieden? Heb je credits? Of

bonnen?’ Schattend laat hij zijn blik over Caitlyn glijden. ‘Met dat oog en die arm zal je als hoer weinig in ’t laatje brengen.’

‘Ik heb geen credits. En bijna geen bonnen meer,’ zegt ze. ‘Ik ben niet van plan om de hoer te spelen. Ik kan je iets veel beters bieden.’

‘Nou, ik ben benieuwd,’ zegt Jack. Zijn stem verraadt geen enkele ironie. ‘Wat dan?’

‘Ik ben een eerste klas hacker. Ik kan je in Anwyn alles bezorgen wat je maar wilt.’

‘Oh ja? Waar is je laptop dan?’

‘Die hebben ze afgepakt,’ zucht Caitlyn.

‘Een hacker zonder laptop?’ Jack grijnst. ‘Waardeloos, als je het mij vraagt. Als een dealer zonder psilo. Kan je jezelf net zo goed in een vergeetput gooien.’

‘Jack, doe me een lol. Ik dacht dat jij en Sean vrienden waren?’

‘Dat zijn we ook. Ik praat alleen maar met jou omdat je hem kent.’ Jacks linker gezichtshelft is nu even uitdrukkingloos als de verlamde kant.

‘Sean is dood.’ Caitlyn slikt. Haar keel is opeens gortdroog.
‘Doodgeschoten door een staalkop. Vannacht.’

‘Je liegt,’ snauwt hij. Hij grijpt haar overall beet en schudt haar door elkaar, totdat Caitlyn in huilen uitbarst. Jack laat haar los. ‘Oké, je liegt niet. Sean dood? Dat is klote.’ Hij gaat op een richel zitten en slaat zijn handen voor zijn gezicht.

‘Ja, inderdaad.’ Ze haalt diep adem en veegt haar wangen droog met haar mouw.

‘En daarom wil jij bij de Dageraad,’ mompelt Jack.

‘Als hun ideeën me aanspreken, ja,’ geeft ze toe. Jack kijkt op.

‘Wat haal jij je in je kop?’ Hij springt overeind. ‘Het is geen theekransje! Als de staalkoppen je betrappen dan krijg je een nekschot!’

‘Schreeuw alsjeblieft niet zo. Straks haal je ze nog hierheen.’

‘Je heb gelijk.’ Hij gaat weer zitten en haalt luidruchtig zijn neus op. ‘Bovendien moeten we uitkijken voor die klotespinnen. Zelfs hier lopen ze nog wel ’s rond.’ Caitlyn kijkt ongerust om zich heen. Daar heeft ze helemaal niet aan gedacht. Die rottingen kunnen

overall zitten. Ze tuurt in de donkerste hoeken van het lifthuis, maar ze ziet niets. Wat niet wil zeggen dat ze er niet zijn.

Jack schraapt zijn keel. ‘Ik zal je helpen, want Sean was mijn maat. Ik kon altijd met ‘m lachen, ondanks alle shit.’

‘Ja, hij was grappig,’ fluistert Caitlyn.

‘Heb jij ... ik bedoel, waren jullie intiem?’ Jack staart naar zijn schoenen.

‘Ja.’ Ze voelt opnieuw een traan over haar wang glijden. ‘Hij vertelde al dat jij een goeie kerel was.’ Caitlyn giechelt opeens. ‘Ondanks de waardeloze psilo die je hem verkocht.’ Jack barst in lachen uit. Caitlyn kan zich nu zich ook niet meer inhouden. Hun lach weergalmt door het lifthuis en de tunnels.

Beweging in haar ooghoek.

‘Wat zit daar?’

Jack trekt snel een zaklamp uit zijn overall. De lichtbundel onthult een matzwarte robotspin op het plafond, die hen ondersteboven met acht ogen aanstaart. De antenne op zijn rug trilt.

‘Hij heeft alarm geslagen!’ gilt Caitlyn.

Ze kan haar ogen niet van de robotspin afhouden. De acht ogen staren onverbiddelijk terug. Het ding blijft doodstil zitten.

Paniekerige gedachten schieten door Caitlyn heen. *Die dingen zijn uitgerust met afluisterapparatuur. Grote kans dat de spin mijn gesprek met Jack heeft opgenomen. Wat heb ik allemaal gezegd? Was het strafbaar?* Een kil besef sijpelt bij haar door. *Ik heb gezegd dat ik me bij de Dageraad wil aansluiten. Dat is verraad. Artikel nummer zoveel.*

‘Hierlangs!’ schreeuwt Jack. Uit zijn overall haalt hij een klemklauw tevoorschijn. Hij klemt zich vast aan de staalkabel die in de liftschacht hangt. ‘Ze komen er aan!’

Hij laat zich in de liftschacht zakken. Inderdaad, Caitlyn hoort uit één van de tunnels het gegalm van naderende voetstappen. Doelbewust, gehaast marcheren van stalen laarzen. Staalkoppen. Caitlyn slikt. Als ze zich overgeeft, kan ze er vanaf komen met tien jaar dwangarbeid. Maar als ze vlucht, erkent ze schuld. Dan wordt ze als lid van de Dageraad beschouwd, ook al heeft ze nog nooit iemand van de Dageraad gesproken. En leden van de Dageraad zijn vogelvrij. Als de cyborgpolitie ze niet vergast, neerschiet of doodmartelt, worden ze in de Zaal der Zuchten aan de wurgpaal gebonden, terwijl een zwijgende menigte toekijkt.

De marcherende laarzen naderen. In de noordelijke tunnel ziet ze het flitsen van lichtbundels. De staalkoppen kunnen ieder moment hier zijn. Caitlyn vreest de gevolgen, maar beseft dan dat ze haar beslissing allang genomen heeft. Ze grijpt de staalkabel.

Ja, ze verraadt haar vader. Ja, er is geen weg terug meer zodra ze op de vlucht slaat. Ze klemt haar kaken op elkaar. Het is niet anders. Haar hele leven heeft ze haar ogen afgewend van het leed om haar heen. Ze heeft simpelweg geen keus meer. Liever sterven op de vlucht dan verder leven onder het juk van de Raad.

Een kogel raakt de muur van het lifthuis. Geen tijd meer voor overpeinzingen. Ze haalt diep adem, stapt van de rand af en vouwt haar benen om de kabel heen. Hand over hand klautert ze naar beneden. Eerst sijpelt er nog wat flauw licht uit de opening boven haar, maar al snel wordt het aardedonker in de schacht. De staalkabel slingert wild heen en weer door het gewicht van de twee mensen die er aan hangen. Haar hart bonst als een bezetene.

Het zal niet lang meer duren voordat de staalkoppen het lifthuis hebben bereikt. Ze hoeven alleen maar recht naar beneden te schieten. Tenzij ze besluiten om met een thermische lans de staalkabel door te branden. Ze wil niet weten hoe diep de

mijnschacht is, maar haar fantasie werkt op volle toeren. Waarschijnlijk boort de schacht zich een halve mijl naar beneden. Dat is een lange val. Erg lang. Een val die eindigt op keiharde steen, na eindeloze seconden van doodsangst. Ze kijkt omhoog. Nog geen loerende koppen boven haar. Geen naar beneden gerichte geweren. Geen acetyleenvlam die haar levensdraad doorsnijdt.

‘Beneden is een tunnel. Schiet op!’ Jacks stem is verrassend rustig. Hij is natuurlijk vaker langs deze kabel gevluht. Bramen in de staalkabel halen haar linkerhand open. Caitlyn schreeuwt van pijn. Ze voelt het bloed langs haar pols druipen. Haar linkerhand is glibberig, wat het klimmen bemoeilijkt.

Een brandende pijn schiet door haar schouder. Een schampschot. De liftschacht wordt flikkerend verlicht door het mondingsvuur van de geweren. Een blauwe gloed verlicht Jacks klimmende gestalte. Snel kijkt ze omhoog. Tegen de flauw verlichte schachtopening ziet ze schaduwen en het glanzen van metaal. Lichtbundels schijnen naar beneden.

‘Jack!’ gilt ze. ‘Ze schieten op ons!’

‘Schommelen!’ Even denkt ze dat Jack krankzinnig is geworden, totdat ze een schok door de kabel voelt heengaan. Traag

begint ze heen en weer te slingeren. Natuurlijk! Jack zet zich af tegen de schachtmuur, zodat ze heen en weer zwaaien. Zo zijn ze moeilijker te raken. Blindelings steekt ze haar voet uit. Als ze iets hards voelt, zet ze zich af. Een kogel suist langs haar wang.

‘Sneller!’ De kalmte in Jacks stem is verdwenen. Als ze naar boven kijkt, begrijpt ze waarom. Ze ziet de vlamboog van acetyleenvuur. Ze zijn de staaldraad aan het doorbranden. Caitlyn hoort een jammerend gekreun. Verbijsterd vraagt ze zich af waar het vandaan komt, totdat ze beseft dat het geluid uit haar eigen mond komt.

~

Kan je niet wachten op het volgende deel? Bestel Evenbeeld dan als [paperback](#) bij Bol of download [het e-boek](#).

www.patrickbrannigan.nl